

(0/38)

L' any nou al arribar:—No, no hi vull anar a Espanya... son massa criaturas!

(Dibuix de M. Moliné.)

Lo present número ha passat per la censura de la autoritat militar.

VIDA NOVA

Es lo que s' imposa á entrada d' any; y avuy mes que may. Per aixó diu el refrán: «Any nou vida nova.»

Com á nous ens han posat, y no obstant, jo temo que 'ls espanyols no sabréu abandonar las vellas rutinas, y continuaréu mes empantanegats que may dintre de la fanguera á que 'ns han conduhit, els errors, els egoismes y las concupiscencias de/s governants, més atents sempre als seus profits personals que á las conveniencias de la nació.

Fins ara, no es la vida nova lo que s' anuncia, sino la mort vella, inveterada; la mort per corrupció y podridura de tots els organismes y per extenuació y decrepitud de totas las forsas socials.

La disparitat de criteris entre 'ls que ansian trobar un bon camí de regeneració, es en certa manera lo únich que manté la subsistencia de lo que 'ns ha perdut y deshonrat. La Fransa á l' any 70, després dels desastres de la guerra, va donar desde bon principi ab una solució que li permeté plantejar resoltament el problema de la nova vida. Un monárquich de sempre, pero avants qu' esclau de la monarquia amant del seu país, ab una clarividencia admirable, compregué que la Fransa mutilada y empobrida, vensuda y humiliada únicament podia reconstituirse y salvarse al amparo de la República. El govern republicà era en son concepte, l' únich capás de unir la voluntat del major número de ciutadans y de posar en exercici las patrióticas iniciatives de la nació, lliure de trabas y péus forçats, per ser lo régimen mes flexible entre tots els régimens coneguts, y 'l mes apte pera satisfer las necessitats de una nació lliure. La República ademés, havia de arrearconar als culpables dels desastres nacionals, y d' engendrar una nova generació de governants intel·ligents y dignes de la confiança del país. Ab la vida nova havia de venir gent nova.

Los fets respongueren plenament á las sabias previsiones de Mr. Thiers.

Espanya, per sa desgracia, no ha tingut en l' hora funesta de la desgracia, un sol home que sobreposant-se á sas mesquinas preocupacions, marqués á la nació un camí de salvació idéntich al que en una situació semblant, va senyalar als francesos la perspicacia de aquell célebre estadista.

No 'ls parléu als nostres monárquichs de cambiar de régimen. No 'ls parléu siquiera de alterar l' organisció viciosa de las oligarquías qu' explotan el pressupost. Subsisteixen els mateixos bandos, las mateixas Jefaturas, iguals cacichs, com si aquí no hagués passat res. Mantenen tots iguals propósitos de continuar falsejant y escarnint las lleys que consagran els drets democráticos del poble, fentlos ilusoris. Encare avuy, quan la opinió pugna per exhalarse, determinant corrents sinceras de salvació, mantenen suspesas las garantías constitucionals y someten la premsa periódica als capritxos de la censura previa.

Y en aquesta actitud que té tant de depressiva pels espanyols com de perjudicial per la nació, es quan se 'ls ocorre impetrar l' ajuda dels republicans, oferint als que 's vulguin deixar convencer, no se quinas ventatjas grosseras, en pago á la seva apostassia! Miserables!...

Precisa que l' estómach hipertrofiat se 'us haja xuclat el cor per no comprendre que hi ha encare qui conserva l' entranya noble, y la conservarà mentres visca. ¿Qué podéu donar vosaltres als republicans que valga l' abdicació del tresor de la seva honrada consecuencia?

Bé sabéu prou que no necessitem els profits del pressupost de la nació els que hém passat la vida vivint del nostre treball.

Y si dihéu que 'l concurs dels republicans vos es necessari pera salvar las libertats en las lleys consignadas, contra las audacias reaccionarias ¿com vos atreviu á invocar unas libertats y uns drets que sempre heu vulnerat y escarnit? Vosaltres las heu mortas, després de violarlas brutalment, aqueixas libertats que la nostra infinita benevolencia vos permeté pendre enmatlladas de la nostra bandera.

No aleguéu may l' exemple de Italia y de Inglaterra ahont alguns homes de la República s' avenen á prestar els seus serveys á las institucions reynants, perque mentres á Italia representan aqueixas la unitat de la patria, ab vosaltres va unit l' espectacle botxornós de la desmembració de la nostra; y en tant que á Inglaterra simbolisan lo govern del poble pel poble, vosaltres n' heu fet l' escut de las vostras concupiscencias y l' amparo dels vostras vicis repugnants.

Sapigueuho de una vegada: de vosaltres estém separats no sols per l' honor y l' decoro de la nostra consecuencia, sino també per la justa repulsió que heu de inspirar á tothom que s' interressi per la sort de aquesta nació desventurada.

¡Enrera patricidas!

Fidels als nostres ideals, ni ara ni may abdicarém

d' ells, segurs de que un día ó altre 's desvaneixerá la tórbola atmósfera que avuy enrevolta y conturba 'ls esperits. Llavors se veurá quin es l' únich camí que ha de seguirse.

En tot cas, sempre 'ns cabrá 'ls republicans l' honra de no haver creat el menor conflicte en moments com els actuals, en que tot sembla que 's bamboleji. La nostra forsa es la idea y ella acabarà per imposarse, l' día que 'l país compregua que per ell sol volém que siga la República.

Y si bé 's mira, la mateixa desorganisció que s' observa en las filas republicanas, per mes que contraria la obtenció de un resultat immediat, es una garantía oferta 'l país de que dintre de la República no ha de trobarhi hereus ni successors de aqueixas camarillas que l' han reduhit á l' impotencia, y que després de arrebatarli tots els drets, se li reparteixen la camisa.

P. K.

MOSAICH

AL POBLE

Any nou, vida nova...
 ¡Ja m' hi jugo el coll,
 que del mateix modo seguirás, imbecil,
 dormint com un soch.
 La mateixa colla
 qu' ha befat ton nom,
 y ha vessat tos quartos, ha xuclat las venas
 y ton seny ha mort,
 seguirá befante
 y xuclant ton or,
 y tirante al rostre qu' es ta cobardia
 la causa de tot.
 Any nou, vida nova.
 Si acas seguir vols
 aquet vell adagi, no ho fassa á mitjas
 y cambia del tot.
 Erats mort; animat.
 Erats mut; respon.
 Erats massa dócil; sigas implacable
 y fereix al cor.
 De tot lo anacrónich
 fesne un bon pilot;
 arrásaho y enfónzho cent pams sota terra
 y aixécaho tot nou.
 Ja no mes respectes
 á rancis drapots;
 tiraho tot enlayre y any nou, vida nova
 farás de debó.

Etern infant may prou escarmentat,
 ¿qué t' han dut de bo els reys
 perque creguis encare en sa bondat
 fente matar per ells?
 Van portarte una espasa ab el puny d' or,
 pro sols dante permís
 de jugar ab son cer de fil traydor
 perque t' tallis els dits.
 Van posar una creu en ton cistell
 plena de perfums grats,

LA ESSLAVISADA (*)

IMPRESIONS

MITJA dotzena d' obrers, d' infelissos, la eterna carn de canó així en las guerras bárbaras com en las modernas llyugas del progrés, han sigut enterrats de viu en viu... Una esllavissada de terra 'ls ha colgat, quan fermes, cada hu al seu puesto, ab las armas del treball á la mà, feyan un esboranch á la terra per enclotarli una vena de la ciutat, un rierol d' aigües brutes, infecciosas de las que llenen en havent pahit.

No han mort defensant ambicions com els que 's cubreixen de llorers; han mort per la salut de tots.
 ¡Plorem per aquets pobres soldats altruistas!...

La nova de las desgracias s' ha extés arreu en un tancar y obrir d' ulls, com vent de peste, trayent dels recóns de las casas á la mare, á la esposa, al germá, al curiós, al desenfeynat, á la xafardera...

Y al lloch del succés arriban professons fetas de gent que s' acopla al voltant del sot convertit en fossar, fent un march plé de coloraines d' animació y de vida per aquell quadro tétrich, de repós, de mort.

Els qu' arriban després dels primers guaytan de puntetas per sobre las testas cercant un bon puesto y s' encauhan per entre 'ls altres fent cada volta mes atapat, més trabat aquell cercle humá.

La mare, la esposa, el fill, corren anguniosos, esma-perduts, lluny del sot, buscant entre els que van y venen á algú á qui preguntar per l' espós, pel germá, ¡pel fill!...

Y als primers moments se sent una fresa deslligada y crits escuders, l' esglayament d' un monstre de cent mil caps.

Tothom aboca esferehit la vista al fosar... y pensa ab els de casa...

Peró la bestia humana, eternament egoista mes per estúpida que per dolenta, torna en sí de mica en mica y al

(*) No perque hajan passat alguns días desde 'l fet que ha inspirat el present article, careix aquest de actualitat, com veurá el benévól lector.

cap d' un parell d' horas veu en el desastre un espectacle improvisat.

La jovenalla abalota per allí com si fos al ball del diumenge. Ells y ellas se troban per entre la gentada y 's diuen las porquerias mal engionadas de sempre, y acabadas las paraulas que s' acaban desseguida, parlan las riallas, las miradas, las empentas.

Las desenfeynadas y els curiosos escoltan, preguntan y esplican, xorran, fentse els interessats; alguna n' hi ha que plora afanyosa de consols carinyosos.

Sobre un munt de terra salvat á cops de sabre de la invasió del públich, l' element oficial exhibeix la seva pietat reglamentada y ofereix el seu desprestigi per distreure una mica mes. Tinents d' arcalde, regidors, arcaldes de barri, municipals, manobras del Ajuntament, empleats, gent de la Creu Roja, van y venen y formigujan entrebancantse, retopant, y 's fan els enfeynats, els imprescindibles...

Una dona arriba, adalerada allá ahont hi ha mes gent. Al mitj día, plegant de la feyna li ha dit una de la escala de casa seva:
 —¡Corre, Milia, ves; hi ha hagut una esllavissada allá ahont treballa 'l teu home! ¡N' han mort vint y quatre ó vint y cinch!...

A mitj dir l' ha deixada, corrent com una boja cap á la claveguera.

Vol creuhar la muralla de carn que l' atura y empeny y 's clava entre 'ls altres com una falca amartellada.

Al seu voltant enrahonan de desgracias, rihuen, dihen que 'ls morts son mes, parlan de altrás cosas: un conta que ja n' han tret tres; uns quants xiulan á un municipal que 'ls fa fer enrera...

¡Ella no sent res!
 L' alé perduda, l' ánima abstreta, la vista endinzada per la esceletxa que 's veu mes enllá, neguitosa, vol preguntar y no sab qué ni á qui, y ab frisanças, bullint d' ansias, ofegantse, empeny... empeny...

—Estiguen quieta—li diu mirantsela un minyó que te al davant, pró notant quelcom que fá respecte estampat en la cara d' aquella dona, atgeix apartantse:—Passen si voleu.

Y passa y atravesa el pilot de gent. A l' altra banda l' atura un municipal; la gent s' hi fixa.

—Hi ha mort el seu home—dihuen.

—¡Pobra dona!

—¡Que no li deixin veure!

—¡Vull passar!—cria ella desfentse del municipal y corrent cap al sot.

A la vora de la claveguera l' aturan dos ó tres senyors.
 —¡El meu home!—diu la Milia ennulegantse—¿Ahont es el meu home?... ¡Peret!... ¡Peret meu del meu cor!

Y aixeca els brassos demanant las abressadas, las caricias del espós.

—No 'n passen ansia mestresa—li diu una veu forastera.—Ara están treballant; treuhan terra. De segú que porta cabassos.

Un manobra que passa diu:

—¡Enduévovosla!

Ella 'l coneix: es l' Oller.

—¡Oller!...—fa delirant—¿y en Peret?

Y s' aboca cap á l' Oller, las tremolosas mans á la cara.

L' Oller calla, arruga sinistrament el front, acota 'l cap y passa.

—¡Mort!—xiscla la infelís sense sanch á las venas, y 's deixa snar d' esquena al sot volguent morir com la viuda del Assia. Pero l' aguantan y se la emportan á pes de brassos.

—Primer que morir aixís m' estimo mes morir de fam, Pau—diu á un company seu un pobre obrer.

—També, Tóful, també; ¡morir ofegat després d' haver passat la vida manteninte del aire!

—Cáuret una montanya á sobre, esclafante; acabar rosegant els terrosos, asfixiat, sense consols, sense ajuda, pensant ab la familia que ni te 'n pots despedir y ab que al cap d' uns quants mesos passarà per sobre teu el burgés dalt d' un cotxe, plé de joyas, voltat de donas...

—¡Maliatsiga la miseria!

Al cap de dos ó tres días ningú pensa ab la esllavissada, ningú 'n parla mes que passanthi per davant.

—Aquí—dihuen—disapte hi van deixá els ossos sis ó set.—Ni rastre n' ha quedat del desastre; sols que aquest hivern á sis ó set nius hi farà mes fret que als altres y que cap hivern passat...

En Pau y en Tóful, el dillúns vinent, son á la qua d' una renglera d' obrers que van á veure al cap de colla de la brigada de 'n Peret, treyant influencias per ompli els puestos que deixaren els morts de l' altre día...

E. MARTÍ GIOL.

DE CIRCUNSTANCIAS

—¿Que voldriás que 't duguessen els reys?
—El brás que 'm falta.

perfums enervadors que 'l teu cervell embrotit han deixat.
Un bastó ab borlas d' or també t' han dut molt guarnit d' oripells;
qu' era pera apoyar-te t' has cregut y t' han pegat ab ell.
Els vestits que t' han dat son tots d' esclau posantels per afront,
y fins en las dolcesas t' han fet frandante confits de plum.
—¿Perqué, donchs, creure encara ab aquets reys que t' enganyan d' un modo tan injust? Deix d' esser noy, feste tu sol las lleys y treballant espéraho tot de tú.

El passat mil vuycents noranta vuyt t' ha deixat de cor y de butxacas; el present mil vuycents noranta nou et deixarà com nou á garrotadas.

Riute'n d' aquets Jeremias que ploran desconsolats la pérdua d' unas colonias qu' ells han tirat á rodar.
Que plori el gandul d' ofici que incapás de guanyá un ral agarrantse ab la política anava á robá á Ultramar.
¡Tot lo qu' ell perdi de quartos ho estalviás tu de sanch!
Que plori el frare egoista golut de comoñitats qu' ha perdut l' hort hont cullia donas, ápats, vins y rals.
¡Lo qu' ell no tindrà de gangas tu de salut ho tindrás!
Que plorin tots quins l' esponja constantment han aixugat exprenente honors y quartos, y creus y graus á grapats.
¡Tu deixarás de empaparla ab tos diners y ta sanch!

JEP DE JESPU.

LOS JUGUETS DELS REYS

HORAS avants de comensar la distribució de las joguinas que dedican á l' infancia, els Reys s' han reunit per trassar á grans rasgos la línea general de la excursió.

—Aquest any—diu 'l vell Gaspar—hi ha una qüestió previa á discutir.
—¿Quála?—fa en Melcior, admirat de que entre 'ells puga haverhi qüestions de cap classe.

—M' explicaré. Lo qu' hem fet fins ara, de repartir las joguinas sense ordre ni concert ni mirar á qui tocan, es un solemne disbarat. Crech que seria convenient procedir á una distribució meditada y racional, procurant que cada nen, cada poble, cada rassa trobés dintre de la seva sabata la joguina que mes utilitat pot reportarli.

En Melcior y en Baltasar se consultan ab la mirada.
—¿Qué 't sembla?
—Per mí.... Mentres aquest trámit no 'ns dongui mes feyna ni 'ns aumenti 'ls gastos d' administració....

—No hi ha cuydado—replica 'l rey vell:—durant l' any qu' acaba de transcorre he estat mirant y observant y fent un estudi dels gustos y de las tendencias de cada nació, y avuy els conech de tal modo que sense temor d' equivocarme us diré lo que pot convenir al nord, lo que desitjan al sur, lo qu' esperan á la dreta y lo que necessitan á la esquerra.—

Plantejat d' una manera tan seductora y convincent, lo pensament de 'n Gaspar queda aprobat sense entaularse siquiera la discussió de que s' havia parlat al principi.

Pero...
—Penso ab una cosa—diu en Baltasar, que sempre fuig de fam y de feyna:—aixó 'ns obliga desde ara á fer una designació de regalos per nacions y pobles. Lo que feyam els altres anys d' anar buydant caixas y repartint joguinas á mida que 'us sortian, no 'ns será possible ab la nova combinació.

—Naturalment que nó—replica en Gaspar ab no gayre bons modos:—me sembla que ja hi tingut l' honor de dirho avants que tú.

—Pero jo vull dir que aquesta designació no pot realitzar-se anant pel camí, sino que ja s' ha de portar feta, qu' hem de prepararla aquí mateix, ara, sense perdre un moment.—

Lo rey Gaspar tranquilisa als seus companys y 'ls exposa 'ls treballs que porta fets.

—Tot está previst y calculat. Al omplir els bultos, ja hi manat que 's fugís de barrejas y confusions. Nació per nació té las sevas caixas especials cuydadasam nt senyaladas.

—¿De modo que no 'ns hem de trencar el cap per res?

—No: al passar per cada comarca, ja us diré: Aquí s' ha de repartir aixó, allá s' ha de repartir alló...

—¿Qué no 'ns ho podriás dir ara?

—No hi ha cap inconvenient —

Y 'l venerable rey organisador comensa á anomenar pobles.

—Als russos ¿sabéu que 'ls donarém?

—¿Una pell d' abrich?

—Un formatje: un formatje ab l' olor del qual pujan anar fent seguir als francesos com á gosssets.

—Y als Estats Units ¿qué 'ls posarém á las sabatas?

—Esti-soretas.

—¿Per tallarse 'ls cabells?

—Per tallarse las unglas. Las portan tan y tan llargas, que si no se las escursan, aviat á prop d' ells no hi haurá res segur.

—Ves dihent: aixó per ara marxa.

—A Fransa li donarém un fusell pel dia de la revenja.... y un paquet de flor de tila.

—¿Per qué?

—Per veure si prenentne sovint se li calman una mica 'ls nervis.

—Y á Inglaterra ¿qué se li regala?

—Un pot de magnesia. Menja tant, devora ab tanta furia, qu' es impossible que tot lo que traga se li posi bé.

—Bé deus haver pensat ab Alemania?

—¡Vaya! Un timbal de primera. Convé que continúhi fent soroll, molt soroll, perque no hi ha res com aixó per inspirar respecte als vehins.

—A Italia....

—Li portarém unas estenallas, perque s' arrenqui 'l caixal clerical que no la deixa menjar bé.

—A Austria....

—Un balanci, perque vaji descansant.—

Lo vell Gaspar continúa la llarga enumeració. Parla de Suissa, de Bélgica, de Turquia, de Grecia, de la Xina, del Marroch....

—Escolta—pregunta de sopte en Baltasar:—y d' Espanya ¿que no te 'n recordas?

UNA MANIOBRA MONÁRQUICA

LA CAMPANA:—Si no treus aquesta ratera de aquí, ab una puntada de peu te la tiro en l' ayre.

—Prou.
—¿Qué li portarém?
—Un morralet plé de palla. No 's mereix ni necessita altra cosa.

FANTÁSTICH.

NIT DE REYS

Del temps qu' era jo noy remembro encara que no dormia en tota aquesta nit, recordant lo que 'm daya ab g' vig la mare, boy despullantme pera durme al llit:
—J. sé que t' omplirán la sabateta de pansas, figas, neulas y turrons: durán també un caball y una escopeta, perque 'ls he escrit qu' ets un dels fills més bons.—
Jo molt content pel llit me rabejava, pensant ab la escopeta y el caball: si 'l mestre 'm pega un cop—jo murmurava— ja de tornarhi no tindrà treball.

Al cap d' un rato 'l pare ja dormia, roncant fortissim, era son istil; com no li duyan res, y ja ho sabia, es natural, dormia molt tranquil.

La mare més tardet també roncava, vibrant pel quarto un dúo esgarriós, pero jo sense por lo llit deixava al veure que dormian fort tots dos.

Y aquesta operació cada mitj hora la repetia ab entusiasme gran pels vidres del balcó mirava á fora pera veure 'l Rey negre tant gegant.... mes vegi al roig y tot. Despuntant l' alba un remoreig extrany senti al balcó: vaig abrigarme bé y ab la ma balba, palpant m' hi acostó, y no m' hi trobo jo nada menos que al pare que m' omplia las sabatas de dulces, sevas y alls?

quan al punt li digui:—Mitj m' ho temia qu' erau vos, ja m' ho deyan els brivells. Aixó dels Reys veig, pare, qu' es mentida: no m' ho neguéu perque vos hi he atrapat. El pobre me besá ab amor sens mida y, molt grave 'm digué:—Ja has comensat á tastá 'l fel d' aquesta vida trista.

al fugirte per sempre la ilusió: totas d' eix modo las perdrás de vista segántelas lo temps de trasantó.—

Y al acotxarme sento que murmura: —Menys mal si un treu partit dels desenganys que aixís lo dany pot tindre encare cura, pro aixó l' home no ho veu fins que ja té anys. —Ves que 't costava—diu, per fi, mon pare— d' haverne fet lo tonto: foras gran y cad' anys ben vinguts foran encare, y per ser tú avispat may tornarán.

Hi ha al balcó de la farsa sabatonas de tontos esquilats, que obran molt l' ull y rifantse á n' els Reys eixas personas cada dia las omplan y á corull.

L' AVI RIERA.

ELS XUCLADORS

No per tothom s' ha perdut la cullita. La sanch dels soldats es un magnífich abono las y llágrimas de las mares un regadiu excelent pera fer prosperar certs negocis sembrats en lo camp de las especulacions financieras. Diguemho mes clar parodiant un antich refrán: «A riu revolt ganancia de accionistas del Banch d' Espanya y de La Compañia trasatlántica.»

**

El *Banch d' Espanya*, que no ha cessat d'estampar bitllets, que com sab tothom no redituán interés, pera fer préstamos al govern, á un tant per cent mes ó menos elevat, acaba de repartir als seus accionistas, en concepte de beneficis liquits, un dividendo de un 24 per cent, deixant encare en caixa un fondo de reserva considerable.

Calculin aquest 24 per cent de beneficis repartit als accionistas del *Banch*, quin cúmul de desastres y de ruinas no representa pel resto dels espanyols!

Perque es el such dels contribuyents, exprimet per lamá del govern implacable, lo que va á parar als dipòsits del *Banch* y allá s'hi queda la millor sustancia, la flor del caldo, á disposició dels accionistas.

Qualsevol dirá si no es una immoralitat que clama justicia al cel, que'l privilegiat establiment de crèdit de una nació arruinada, en sols un any puga repartir entre 'ls seus accionistas beneficis de tal monta, que representan poch menos que la quarta part del capital desembolsat.

Seguint per aquest camí res tindrà d'extrany que avants de poch, en lloch de ver el *Banch d' Espanya*, l'Espanya entera siga del *Banch*.

La Trasatlántica, qu'en épocas de normalitat y de pau, pagava als seus accionistas ab indulgencias, oracions y romanços, enguany, que'l comerç marítim ha estat poch menos que paralisat ab motiu de las guerras de Cuba y Filipinas, ha lo grat repartirlos 84 pessetas per acció.

Quan els seus vapors transportaven mercancias no hi havia pels accionistas ni un céntim. El Marqués de las Cinquillas elevava 'ls ulls al cel, y ells havian de fer lo mateix, mediat la llargaria del camí que 'ls estava reservat recorrer.... Perque no hi havia pas remey per ells; guiats pel piados Marqués, se'n anavan al Cel en cos y ánima.

Afortunadament (aquest es l'adverbi qu'ells emplearán sens dupte) la guerra que ha segat tantas vidas, que ha produhit tants desastres, que 'ns ha arribat las colonias, que ha deixat á la pobra Espanya sense un clau, ha sigut la providencia dels accionistas de la *Trasatlántica*.

No en vá ha tingut al séu cárrech el transport dels pobres repatriats. Las 84 pessetas de beneficis, repartidas per cada acció després de cubert el servey de las obligaciones, calculin quants grans d'arrós no representan.

Y no 's creguin, tot aixó es *arrós*... y de primera, molt diferent del que se serveix als infelissos que extenuats tornan á Espanya, á bordo dels barcos de la *Trasatlántica*.... Es á dir, tornan á Espanya: hi tornan els que no tenen el capritxo de morir-se durant la travesia, deixant que la Companyia beneficihi las raciones que al tancar la boca per tota una eternitat, deixan de consumir.

¡Bon profit els fassi als accionistas de la *Trasatlántica*! ¡Que de gust disfrutin el dividendo que ara 'ls hi ha tocat, á maneja de patriótic consol á las molts aficcions que per forsa han de haver suferit davant de las desventuras de la nació!

Que á lo menos ells pogan dir ab lo poeta:

«Aún hay patria... vagamundos!»

PEP BULLANGA.

LA SABATA DEL DIPUTAT

Afeytadets y ab el traje de las grans solemnitats, los comissionats apretan la mampara del despaig.

—Don Gaspar ¿que no 'ns recorda? Som els que'l varem votar.

—Caramba! ¡Quánt me'n alegro! Y donchs ¿qué 'ls está passant?

Diguin sense embuts; ja saben que per vostés....

—La vritat, potser fins lo faré riure lo que volém, pero...

—Al gra, no gastin cumpliments; parlin.

—Pues bé, com vosté ja sab, demá es la famosa festa dels Reys.

—Si senyors, y tall! Solemnitat memorable y digna de...

—Pot ser may atinaria en la cosa que li volém demanar.

—¿Tan rara la consideran?

—No, rara no, ben mirat: lo qu' es que no s'acostuma entre las personas grans.

—¿Y qu' es aixó?

—Que voldriam com una gracia especial que avuy posés la sabata al balcó.

—¿Jo?

—Don Gaspar, respéctins aquest capritxo: ¿promet que li posará?

—¡Mirin qu' es una ocurrencia!...

—Ocurrencia ó no, hem pujat per ferli donar paraula, y no 'ns en volém tornar sense l si.

—Si tant s'hi empenyan...

—¿Quedem en...

—En que tindrán al méu balcó la sabata que vostés m' han demanat.

—Gracias!

Fent mill cortesias, los comissionats se'n van.

—Sobre tot no se'n olvidi!

—Vajin, vajin descansats.

—¡Pobra gent!—murmura á solas lo bondados don Gaspar:—

á judicar per las senyas,

ab motiu de sé'l meu sant

tractan de ferme un regalo

y volen aprofitar

la broma de la sabata.

Per fortuna'l balcó es baix

y no 'ls será gens difícil

pujá ab una escala. ¡Bah!

No 'ls hi donguém un desayre:

el poble es així... ¡un noy gran!

Y agafant ab molta sorna

una gran sabata, va

y la posa al balcó.—¡A veure,

á veure qué m' portarán!

L'endemá á punta de día

lo satisfet diputat

se'n va al balcó.

—¡Ay ay! ¡Y ara!

¿Se m' haurán rifat? Veyám.—

La gran sabata está plena

de garrofas, y al costat

s'hi veu un papé. 'L pobre home

el cull y mitj tremolant

llegeix las següents paraulas:

«Apreciable don Gaspar:

«Els Reys d'Orient son molt justos,

»y á cada noy, xich ó gran,

»li posan á la sabata

»lo que ab sos fets s'ha guanyat.

»Al diputat que interpreta

»la voluntat nacional,

»li portan l'aplausu unánim

»dels agrahts ciudatans.

»Al diputat que no 's cuida

»de res més que de sucari,

»olvidant los intereses

»del país que l'ha enlayrat,

»els Reys li portan garrofas

»y'l despreci general.»

Don Gaspar se'n entra á dintre

y diu arrufant el nas:

—Jo qu'esperava un regalo....

¡Bon regalo m'hi trobat!

C. GUMÁ.

L dia de Cap-d'any va ser arriada la bandera espanyola á Cuba y á Filipinas, y en substitució d'ella 'ls yankees van issar l'estrellada de la séva República.

Vels'ni aquí una fetxa tristament memorable que senyala'l terme del imperi colonial d'Espanya.

Y perque vegin lo que son las cosas! El día de Cap d'any es el primer en que en Sagasta va comensarse á trobar bé de la séva malaltia.

D. Práxedes es l'únich espanyol qu'está en situació de dir:—Lo qu' es el méu tupé, no l'arria ningú!

El *Diluvi* al donar compte de la mort de nostre estimat amic y correligionari D. Joan Guilleumas, feya mérit dels grans serveys que havia prestat á la causa republicana y li dedicava merescuts elogis.

Pero al cap de dos ó tres días algú li diu que'l se nyor Guilleumas desempenyava en sos últims temps el cárrech de celador del Ajuntament, y sense tenir en compte que á l'acceptació de un destino tan modest l'havian obligat desgracias de familia y sacrificis de importancia realisats en aras de las ideas republicanas, y sense enterarse de lo que'l Sr. Guilleumas en lo despenyo de sas funcions, com en tots els seus actes, sigué sempre un modelo de probitat, de zel y de honradés, li dirigeix un insult dels séus.

Está vist, que aixó de desenterrar als morts per caixalejarlos, no mes ho fan las hienas.... y 'ls redactors del *Diluvi*.

Llegeixo:

«Las Cámaras de Comers espanyolas están resoltas en cas de que'l govern desatenga las peticions formuladas per l'Assamblea de Zaragoza, á aconsellar una resistencia passiva en lo pago dels recárrechs de guerra.»

Jo prou faria á n'aquesta noticia un comentari ben salat, pero temo la resistencia del llapis de la censura. La qual no te res de passiva, y es ademés molt roja.

El capítul del pressupost relatiu al pago de las clases passivas, importa avuy la friolera de 72 milions de pessetas.

L'Estat s'ha transformat en un hospici de luxo.

El país sua que suarás y esquitxa qu'esquitxará; sense veure ni ab ulleras de llarga vista de ahont pot venir la nivellació del pressupost. Cada día 'ls pagos se fan mes gravosos y per lo tant mes difícils, y cada día també 'ls gastos inútils van creixent fins alcanzar xifras aterradoras.

Aixís, per un y altre costat va aixamplantse, per moments, l'abisme espantós que ha d'engolirse á n'aquesta nació desventurada.

A Filipinas van mal dadas pels yankees. Tota l'isla de Luzón, á escepció de la capital está alsada en armas contra 'ls nous inquilinos que 'ns han substituhit en l'ocupació de l'isla.

Lo mateix passa á las Vissayas.

Per dominar las Filipinas, haurán d'enviarhi molta gent, haurán de invertir sumas inmensas y haurán de derramar molta sanch.

Els está bé, per goluts.

Y bé prou que ho diu el refrán: els goluts se creman.

No es trista la actual situació d'Espanya sols per lo qu'hem perdut.

Ho es, també, per l'estat de desconcert en que 'ns trobem, en que tothom divoga, y ningú sent els impulsos de un salvador instint.

Los governs que han sigut árbitres del país en aquests últims vintiquatre anys, no so's ens han arruinat, sino que 'ns han fet perdre la xaveta.

Dos cosas ens han buidat: la butxaca y'l cervell.

Dimars mort, víctima de una llarga y penosa malaltia, nostre estimat amic, lo conseqüent republicá don Francisco Bau y Martínez.

Com á voluntari de la Diputació de Barcelona, prengué part en l'anterior guerra de Cuba, arrostiant tota mena de perills y penalitats.

FRANCISCO BAU MARTINEZ

De retorn á la Península, se distingí pels seus serveys en las filas del partit republicá federal, dedicant sos esforços á la defensa honrada de sas conviccions. Lo mateix en lo tracte particular qu'en sas relacions politicas, se distingia tant per l'amabilitat del seu tracte, com per sa formalitat. La democracia republicana ha perdut ab lo Sr. Bau un home actiu, intel·ligent, conseqüent y plé de abnegació. Descansi en pau.

Suposan que Inglaterra está esperant qu'Espanya no puga pagar lo cupó de tenedors estrangers, per venir aquí á cobrarlo personalment.

Aixó li servirá de pretext—diuhen—per portar á efecte la per ella tan ansiada intervenció.

Vels'hi aquí 'ls anuncis de las novas venturas que, segons totas las apariencias, ens están reservadas.

Del arbre mort tothom ne fá estellas.

Ni un sol dels governadors generals de Cuba va assistir á la traslació dels restos de Santocildes, Vara del Rey y Eloy Garcia, efectuat á Madrid la senmana pasada.

¿Será degut aixó á que aquests tres héroes de la patria sucumbiren sense haver anunciat previament que avants de que 'ls enemichs triuñessin á l'isla, passarian per sobre dels séus cadáveres?

¡Quí sab!...

De totas maneres sempre será una gran veritat lo que diu el refrán: «Véste'n Anton, que'l que's queda ja's compón.»

Ens escriu nostre corresponsal de la Figuera (Part. jud de Falset) que la correspondencia á n'aquell poble dirigida queda molts cops entretinguda á l'administració de Gratapolls, fins y á tant que 'ls dona la gana d'expedirla. Cridém l'atenció del Sr. Administrador de correos de Tarragona, suplicant-li, en nom dels vehins de aquell poble, que procuri posar remey á una falta que tant els perjudica.

CARTA DE FORA.—Badalona.—Tots los vehins de aquesta població s'han enterat ab escándol del inventari balans realisat per l'Ajuntament, del qual se deduix que avuy se deuen mes de 33 mil duros. Correm, donchs, perill de quedarnos á las foscas y sense aygua, perque ningú vol servir si no cobra; ó de veure'ns embargats per l'Hienda ó per la Diputació, á las quals se 'ls deuen grossas sumas, ó de ser victimas de nous impostos y arbitres que 'ns acabarán de tirar per portas.—Ningú 's dona compte de com s'ha pogut arribar á una situació tan desastrosa, per mes que bé s'ha de conéixer que no en va'l caciquisme está jugant fa temps ab els interesses y

ANY NOU, VIDA NOVA (per J. LLUÍS PELLICER.)

Esperant la regeneració.

la representació de una ciutat, que sempre s' havia distingit per sa honrada serietat republicana, avants de sufrir alternativament las influencias directas del Pantorrillas barceloní y del Marqués de Montroig, segons com se gira la trayta de la política. Els pobles que no saben desplegar l' energia sufficient per despandre de las impositions funestas del caciquisme poden mirarse en lo trist exemple que Badalona 'ls ofereix en los actuals moments.

L' INVENT D' UN CAPELLÀ

A 'ns estém regenerant. Així a lo menos ho demostra un aprofitat capellà barceloní, qu' en lloch de dedicar-se a propagar l' empleo de l' aygua de Lourdes per combatre totas las malalties, ha preferit inventar una *microbicina*, y quedarse ell sol ab el negoci que podria fer la miraculosa Verge.

Ab lo titol de **MARAVILLOSO INVENTO!**, entre admiratius y caràcters molt grossos ha donat a llum un prospecte de propaganda, que s' ha repartit profusament per la ciutat. L' adorna ademés una vinyeta molt suggestiva. Una dona asseguda, vestida ab elegancia, ensenyant els peuhets y 'ls brassos nusos: al costat seu un angelet, ó millor dit un *Dios Cupido*, nú de pel a pel y ab alas, disparant per la boca de una ampolla a tall de trabuch tres raigs de *microbicina*, sobre tres esquelets, representació de la verola, 'l tífus y no sé quin altre mal, que fugen esparverats.

Y que han de fer els pobrets, al rebre aquella ruixada de *microbicina* inventada per un capellà-curandero!

Ben clarament ho diu el prospecte: la *microbicina* cura tots els mals: la verola y 'l sarampió, 'l tífus, la respiració asmàtica, 'l cólera, las anginas y 'ls brians de la garganta, la difteria, 'ls tumors y 'ls dolors, las llagas y 'ls talls, els talls y las cremaduras: serveix per l' higiene de la boca, per l' higiene del nas, per l' higiene de las mans, per l' higiene del cap y de la barba; asseca la tinya, reventa 'ls paràsits y las *ladillas* (cabras); acaba ab els unyeros, els panallons y ab els uils de poll dels peus; ab las inflamacions y humors dels uils de la cara, ab las morenas del altre ull, ab las borraduras, granulations y ardors de la pell; fortaleix els orins de las criaturas; s' aplica contra 'ls envenenaments, s' emplea per la conservació dels cadàvers, pel sanejament de habitacions, de quadras, de necessaries, clavegueras, conillars, galliners y colomars... y fins per la conservació de la carn y 'l peix.

Pero no 's limitan a n' aixó sols las sevas virtuts. En la higiene *intima* de la dona la *microbicina* fa miracles. En fluxos ó causas venereas, en llaguetas ó erupcions, no hi ha res millor. El prospecte ho diu textualment: «de suma necesidad, útil é inapreciable, sirviendo como preservativo tanto en el hombre como en la mujer; dando estrechez *semi-virginal*.» ¡Ah sí!... ¡Olé per l' ensotanat amich de las *estrecheces*!

Y en las enfermetats secretas? ¡Tirín el dret! No n' hi ha cap que pugua resistir els efectes de la *microbicina* eclesiàstica. El flux blanc, la Leucorrea, la Blenorragia, 'ls xancres, úlceras y llagas sifilitichs, els bubons, tota la pestilencia del diable 's cura ab el líquid invenció del capellà. Y ni necessitat hi ha de curarho, perque la miraculosa *microbicina* es un poderós presservatiu, conforme aixís s' expressa en lo prospecte, ab las següents paraulas que copio a la lletra:

«Antes y después de tener actos carnales, en un vaso de agua 1/2 cucharadita de café y se lava el hombre; y la mujer por inyección en 2 litros agua, 2 cucharadas (mejor agua de salvado): se proporcionan atractivos parecidos a virginidad, y además impide el contagio, y si por casualidad no resultaran indemes por especiales circunstancias, disminuirá la intensidad del mal.»

¡Ja veuen vostés quinas ocupacions mes adequadas al seu sagrat ministeri no son las que preocupan al ensotanat inventor de la *microbicina*!

Y ara perdonin si m' abstine de posarli 'l nom, que ja comprendrán que no ha de ser LA CAMPANA DE GRACIA la publicació que 's prestí a secundar la seva propaganda. Quedi aixó reservat per las revistas devotas, per las publicacions de la *Fulla*, pel *Diluví* pel *Butlletí oficial eclesiàstich de la Diócesis*.

Per mes que l' autor de la *microbicina* en lo prospecte no 's dona a conèixer com a tal capellà, m' consta de bona tinta que ho es, y de tal va vestit per tot dia.

Aixís ha tingut a bé manifestarm'ho un del gremi, indignat, irritat, esparverat, recomenatme ab gran eficacia que cridi l' atenció del bisbe, y si D. Jaume no vol fer res, que m' dirigeixi a la Delegació de Farmacia.

«Apreti sobre tot—m' ha dit—perque ja veu vosté mateix que si la *microbicina* cura tots els mals, aviat no 's morirà ningú, y sense enterros, ni funerals ¿vol f' l' favor de dirme de que farém mánegas els pobres eclesiàstichs que 'ns guanyem la vida cantant el *gori-gori*?

Y aquí tenen aquest article, perque ningú pugua dir may que quan el cas se presenta no 's constitueix LA CAMPANA DE GRACIA en enérgica defensora dels legítims interessos del clero.

P. DEL O.

DIADA DE REYS

En un pis saltan y riuen pe'ls alegroys que fá un nén que desde 'ls vidres contempla lo que li han portat els Reys.

Un cop vestit el balcó obran y més l' alegría creix, puig en un moment ne treuen un cove plé de juguets.

A la mà ja hi porta un sabre y al cap un casco lluhent a l' altra mà una bandera qu' es un pam més alta qu' ell.

¡Cóm disfruta l' innocencia! Qué ditzós es aquet temps

qu' es véu de color de rosa tot lo que portan els Reys!

Dessobre aquell pis, n' hi há un altre hont sols se hi senten gemechs d' un pobre soldat de Cuba que fá molt temps que pateix.

Desde l' llit el balcó mira plé de recorts el cor séu, y en lloch d' aquellas joguinas de quan era petit, hi veu tan sols, ¡dugas crossas que fan de puntals pe' vent!

Sanglotant y ab véu mitj fosca crida tot clohent las dents: ¡Quina diada més trista com se cambian els temps! ¡Quin horror, quan ne contemplo lo qu' ara portan els Reys!!!

P. A. MORENO.

OCURRENCIAS AMERICANAS

UN disgust, Reyna Santíssima! Ara tenim als yankees enfadats ab nosaltres. Ja cal que 'l govern busqui la manera d' apaciguarlos desseguida, acudint a tots els sacrificis que siguin necessaris.

¡Renyir nosaltres ab els nort-americanos, una gent tan fina, tan amable, tan carinyosa!... De cap de las maneras.

Per mí 'l govern ja va faltar ab ocasió de l' última rifa de Nadal. Els yankis de la comissió de París havian comprat un bitllet cada hui, y es de creure que al realisar aquest desembols devian ferho ab la secreta esperanza d' arreplegar alguna de las sorts grossas.

¿Qué més natural? Un país que acaba d' emportánsens las colonias d' América y de l' Oceania ¿per qué no se 'ns ha d' emportar també la grossa de Madrid?

En Sagasta havia d' haver comprés aquest desitj y prevenir 'l gran alcans diplomátich que una concessió d' aquest género podia tenir per nosaltres. No li costava res posarse d' acort ab els noys del Hospici y dils'hi categoricament:

—Las cinch primeras sorts d' aquest sorteig han de ser pels cinch comissionats yankees. Aquí teniu els números dels seus bitllets: arregléuvos.

¡Quin efecte llavors al venir el sorteig! ¡Quinas alabansas a la «hidalgua y generosa» nació espanyola!

—¡Son uns grans homes!—hauria dit en Day a n' en Mac-Kinley, al tornar als Estats-Units.—Miréu quant rumbo y quanta esplendides! Cuba, Puerto-Rico, las Filipinas, las Marianas... y de *Aapa* la primera, la segona, la tercera, la quarta y la quinta de la loteria de Nadal. ¡Ningú ningú com els néts del Cid y de Pelayo per fer bé las cosas!

—¿Se comprén la sensació enorme que aquest acte de caballerositat havia de causar als Estats-Units?

Avuy, tot lo contrari. Los nort-americanos están tan enfadats ab lo de la rifa, que lo que menos se figuran, es que s' ha fet trampa per no deixarlos treure.

—¡Res, Mac-Kinley; res, ni un xavo!—diu que han dit al president al parlar d' aquest assumpto:—nosaltres casi casi abriguem la convicció de que 'ns han estafat.

Pero ells, fins y delicats com sempre, en compte d' alborotarse y enviarnos set ó vuyt notas diplomáticas reclamant imperiosament la devolució dels diners dels bitllets y un parell d' islas Canarias per via d' indemnización, han dissimulat y s' han dit:

—Cubrim las apariencias. Per aquest assumpto no 'ns queixarém; ens queixarém per un altre.

Y aixís mateix ho han fet. La reclamació, la causa del disgust de la nació americana es l' atreviment qu' hem tingut d' abandonar las Filipinas sense 'l seu consentiment.

—¡Aixó es un atropello, una violació del dret... nort americana!—sembla que diu en Mac-Kinley, possehit de verdadera indignación:—Espanya no podia evaquar la isla de Panay ni cap de las Visayas, que jo no li dongués permis per ferho.

—Pero si tot alló ja no es nostre!—respon Espanya.

—¡Y qué! ¿Que 't costava de guardarm'ho y tenir'm'ho aconduhit fins que a mí m' vingues bé deixarm'hi caure?

Aquesta diu qu' es l' última teoria inventada pels nort-americanos. Quan ells *protocolisan*—el verb *robar* no hi es al seu diccionari—quan ells *protocolisan* territoris a una nació débil, volen que aquesta 'ls vigili y 'ls cuydi hasta que 'ls yankees diguin prou.

Perque, lo que en Mac-Kinley deu pensar respecte a las Visayas:

—Ab los espanyols fora y 'ls indios dintre ¿cóm ho arreglo ara jo?

Mirinho y remirinho pel cantó que vulguin, els senyors yankees están carregats de rahó per tots costats.

Per procedir com cal, a Espanya no li queda mes remey que armar una expedició a corre-cuyta, presentarse a Ilo-Ilo, treure als indios a clatelladas, posarho tot a punt de solfa per quan los americanos tinguin a bé anarhi y dir respectuosament al graciós Mac-Kinley:

—Aixó ja está. ¿Falta res més ara? ¿Vol que li llimpihi las botas?

F.

¡¡ RENEGAT !!

Era Don Pau tan católich, que 'ls dotze messos de l' any, els passava anant a missa y llegint vidas de sants.

UN REY DE DEBÓ Y UN DE PER RIURE

—Carlets, no fem el ximple, ó si no 'm veuré obligat a dirte: «Alsa, toca 'l dos de Italia.»

Amich de figurar sempre, era *auroro*, congregant, secretari de la *Fulla*, porta-tálam, y a San Pau, tot sovint feya dir missas per tots los que *van errats*.

Mes, va succehi que 'l pobre home de sopte 's posá malalt; cridan al metje, y 'l metje fent un moviment de cap, desenganya a la familia, confessantli la vritat, y com que 'l malalt ja 's veyia, el carro pel pedregal ell que *va* y crida al notari, que 's presenta al cap d' un quart. Fa testament, y ans la firma de posar, com es del cas, se comproban los articles, del document, y D. Pau, per lo vist, no estant conforme de la herencia abuna part, de repent crida ¡protesto!! fa un badall y tomba l cap.

Y aquí tenen en pochos termes demostrat lo cas extrany de que un home sent *católich*, pugui morir *protestant*.

Q. MALLEU.

DISCURS

QUE 'L DUCH DE VERAGUA PODRIA DISPARAR A CRISTÓFOL COLÓN AL REBRE 'LS SEUS RESTOS

Avi méu y fundador de la nostra antiga casa, cumplint ab verdader gust l' honrosíssima comanda que m' ha fet lo senyor don Práxedes Mateu Sagasta, en nom seu, a més del méu, deposito a vostras plantas un saludo respectuós, eco del que tot Espanya dirigeix avuy al geni que, com molts tocant la flauta, va trobá un dia 'l camí de la terra americana.

Ja són aquí, y no portat per galeras enjoyadas, ni entre cántichs de alegría y aplaudiments entusiastas; torneu, si no exactament com llavors d' aquell viatge en que 'l soroll dels grillons feya *duo* ab las onadas, al menos d' una manera tant y tan poch agradable, que si no fos sacrilegi pronunciar semblans paraulas, diria que per venir en la forma que ho feu ara no crech que valgués la pena

de exposarse sobre l'aygua,
ni descobrir tantas islas,
ni armar tanta saragata.

Perque, si es que no us ho han dit,
heu de saber que aquí a Espanya
us hi portan desterrat,
tret a caixas destempladas,
tal com al trist llogater
que fa mitj any que no paga,
l'amo que no está per brochs
el treu a empentas de casa.
No es per nostra voluntat
que us hem remogut la caixa
y us hem portat altre cop
a vostra adoptiva patria:
es perque aquells senyorets
a qui van fer posar calsas
s'han cansat del parentiu
que ab nosaltres els lligava
y han dit:—¡Fora trastos vells!
¡Fora castells y camándulas!
En lloch del lleó espanyol,
hi vindrem la solitaria.—
¡Tot un Colón tret d'América!
¡I ot un Colón, punyalada!...
¿No n'hi ha per tirá el barret
al foch... ó a qualsevol banda?

Ah! 'L ditxo ja ho diu: «Sic tránsit
mapa mundi.» Aquell gran mapa
que vos vai arrodonir
y del qual tantas talladas
eran dels nostres colors,
estripat per mans bastardas,
es avuy un trist guinyapo
ple d'esboranchs y de nafras.
Allá hont la nostra bandera
desde tant temps tremolava,
s'hi alsa avuy un pabelló
farsit d'estrellas y barras.
Allá hont vos per primer cop
vareu tastar la guayaba
avuy els americans
s'hi beuhen el rom dels altres.

¡Qué hi farem! Tirém un vel
sobre aquestas tristas páginas
y dihem: *A lo hecho, pecho*,
pensém en la vida práctica.

Ja qu'heu tornat, ben vingut
sigéu altre cop a Espanya,
qu'encare que avuy las cosas
presentan molt mala fatxa
sent com ja son cendra y pols
no tinguéu por ¡qué caramba!

¡Ditxós vos que al cap y al fi
no heu de pensá ab nous recárrechs,
ni heu d'aná a buscar la cédula,
ni sentiu parlar de 'n Maura,
ni sabéu si 'ls madurs pujan
ni si 'ls fusionistas baixan!...
Avi men, us ho asseguro:
avuy en dia aquí a Espanya,
els morts son casi bé 'ls únichs
que viuen un xich en calma.

C. GUMA

o pot pas queixarse en Sagas-
ta dels obsequis que se li dis-
pensan.

Sens dupte, en pago de lo
bé que ho está fent, s'ha const-
ruhit a Palacio un ascensor
pel seu us exclusiu, perque
no tinga de fatigarse pujant
l'escala.

Ja ho veuhen, ¿com volen que caygui si fins el pu-
jan ab máquina?
Y ara en Silvela que se 'ls espinyi.

Al general Correa, ministre de la guerra, li atribu-
heix un periódich las declaraciones següents:
«¿Volen saber quin es el meu somni mes felís? Dei-
xar de ser ministre. Además, jo crech que 'ls actuals

concellers som uns cadáveres sense forsa ni opinió.»
Aixó sí qu' es ben veritat: ja fa temps que son una
colla de morts sense enterrar.

Continua parlant el mateix personatge... dich el ma-
teix cadáver:

«Hi ha en l' actualitat vuit mil jefes y oficials y molts
generals sense colocació, y lo qu' es mes grave sense
poderlos colocar. Aixó creará una situació difícilíssima
als ministres de la guerra que formin part dels succe-
ssius ministeris, per quant l' exércit els ha de veure ab
mals ulls.

«Tal infortuni—afegeix—se deu al derrotxe escanda-
lós que s' ha fet al otorgarse recompensas per mérits
contrets en la guerra.

Crech que ab lo dit n' hi ha prou, sense necessitat
d' embolicarnos en comentaris. Certas manifestacions
son tan expressivas que no 'ls necessitan.

Y además: ¿no son els morts els que parlan? Donchs
ja sabém lo qu' hem de fer els vius: *muixoni*.

Set mil yankees se troban davant de Ilo-Ilo, població
ocupada pels insurrectes visayos, sense atrevirse a de-
sembarcar.

De manera que pels soldats de 'n Mac-Kinley alló ja
no es Ilo-Ilo, sino *No ila-No ila*.

¡Y qué ha de filar, pobrets!...

Pero escoltin: ¿no diuhen que 'ls diners els agradan
tant? Donchs vels'hi aquí que ja poden dir que s' han
ficat al mitj dels quartos.

Un gran número de jefes de Marina, han regalat un
bastó de mando molt rich y suntuós al almirant Cer-
vera.

Trobo 'l regalo molt apropiat.

Perque, per rich y suntuós que siga, un bastó, en
castellá, sempre es un *palo*.

Días enrera, van arribar a Barcelona, 24 frares pro-
cedents de Filipinas.

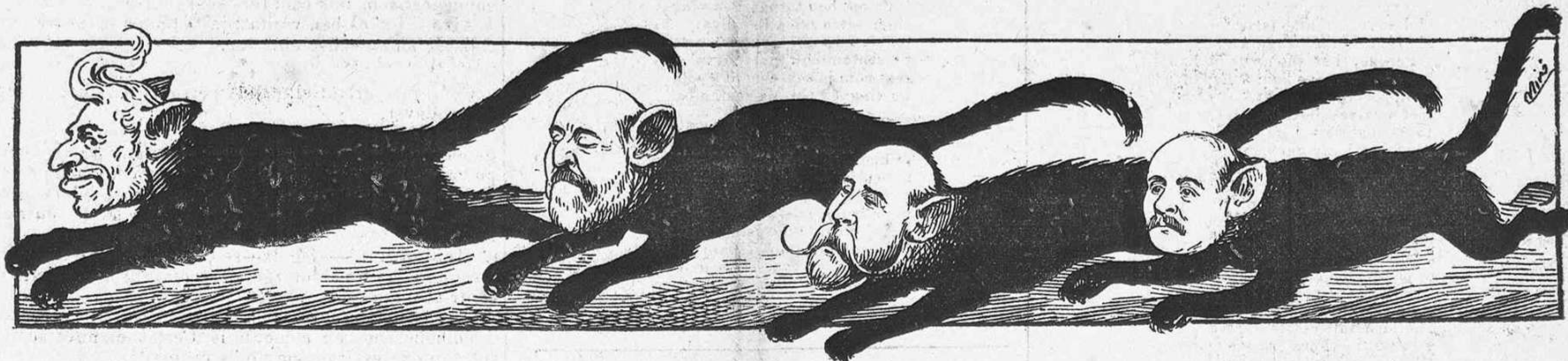
N' hi faltavan no mes que dos pera ser dugas dotze-
nas de frare, justas y cabals.

ESpanya EN LA DIADA DE REYS

—Ja veurá, ja veurá lo que li portarán els reys.
—Fugi home, ¿no veu que ni sabatas tinch pera posá al balcó?...

GATADAS.—LOS GATS D' ESPANYA

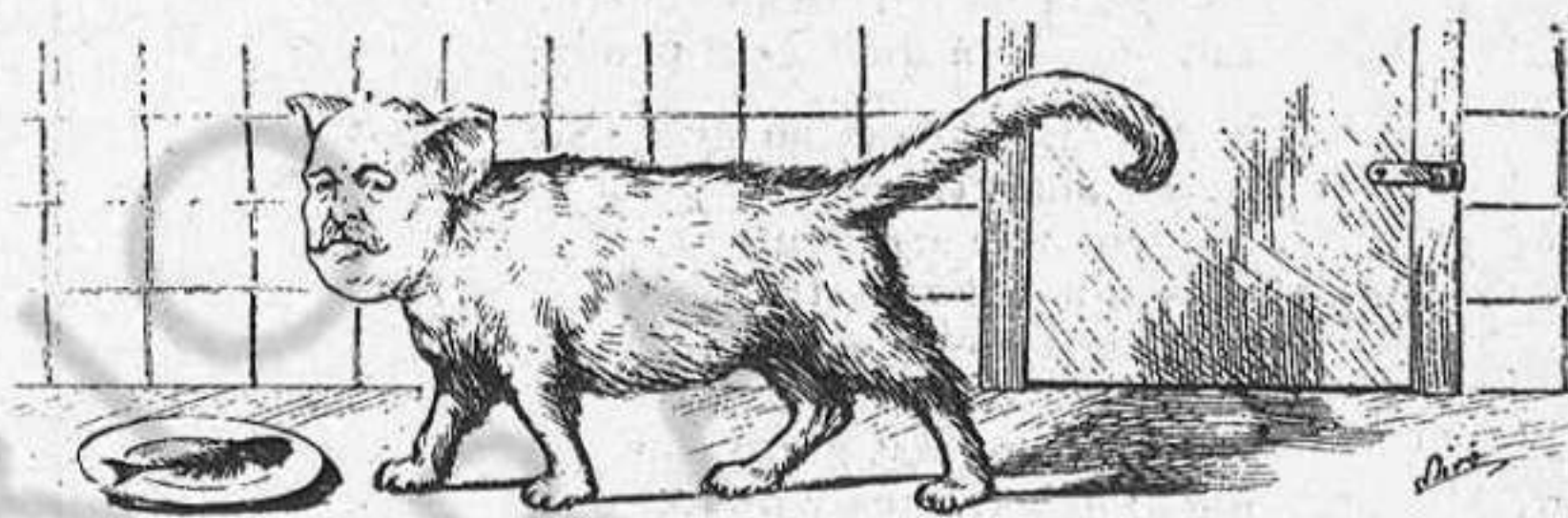
De las unglas d' aquets gats, tots n' aném assenyalats.

Un gat nort-americá que may para de menjá.

Aquest, ja 's veu á las claras, es un pobre gat dels frares.

Desde 'i lance de 'n Ribot no més menja... lo que pot.

Sens dupte, per no entrabancarse ab els hàbits, tots vintiquatre anavan vestits de persona.

Y sens dupte, també, per donar probas de que son uns pobrets sense recursos, van hospedarse en un dels millors hotels de la capital.

Lo que dirían ells:—Bé prou hem mortificat el cos-sarrot á Filipinas... Bé es hora, en nom de Deu, de que mortifiquém una mica l' animeta.

Com á consol pels espanyols que tant felissos hem de considerarnos al veure'ns governats per l' insustituible Sagasta, consigna un periódich la longevitat alcansada per un bon número de individus de la seva familia.

El pare de D. Práxedes morí als 90 anys d' edat y una tia seva paterna als 87, y per la banda de la seva mare, també tots els seus parents passaren dels 80.

Aixó vol dir que li quedan encare al home del tupé molts anys de vida, per obtenir la gloria de ser l' últim enterrador d' Espanya.

Quinze ó vint días ha durat la malaltia de 'n Sagasta y en tot aquest temps han estat totalment suspesas las funciones del govern. Els ministres s' han limitat á enterarse dels partes dels facultatius, y al país que 'l parteixi un llamp.

Aixó vol dir que sense govern també podriam passar. Y encare potser ens estalviariam molts disgustos.

La primera de Nadal, en sa major part, va anar á caure á una barberia de Manresa.

Y la primera de Cap d' any ha anat á parar á una barberia del carrer Major de Gracia.

De aquí en avant, quan un fadrí barber al anarme á afeytar, me preguntí:—¿Qué vol que li deixi?

Li respondré sense vacilar:—El bigoti y la primera de Madrid!

Diu un periódich local:

«Aixis las cosas, han surgit dos nebulosas ja llensadas al espay, qual solidificació s' ignora la forma que afectará. Consisteix l' una en la pinya dels quatre capitans generals López Domínguez, Primo de Rivera, Martínez Campos y Blanco, y l' altra en las reuniones celebradas ab tot secret pels generals Linares, Loño, Segura, Suárez Inclán, Bosch, Prats, Campomanes y Montes Sierra.»

Es á dir: un' altra pinya que s' está formant. Lo qual sent cosa de *generals* no té res de *particular*.

—¿Qué li sembla, Sr. Vinyas: que, ns pot portar aquest vent?
—Ay ay, no ho está veyent?
Pinyas y res mes que pinyas.

Diu un telegrama del día 30:

«El general Weyler que aquesta nit ha tingut moltes visitas ha declarat de nou davant de alguns amichs qu' está lliure de tot compromís polítich.»

Que 'm perdoni 'l general: ab aquesta mónita per norma, qualsevol soldat de la guarnició lográ conquistar cambreras y didas, ninyeras y criadas de servey, á desdir.

—Mira Pepa: te juro que estoy libre de compromisos,

Famosíssim gat de mar, que actualment fa ranxo apart. Es un gat de sacristia, molt conegut allá á Hungria.

Si vo'eu ferlo felis, no li parléu de París.

Está clar, las talossas, al sentir aquest llenguatge s' hi deixan caure com moscas á la mel.

Pero, francament, ni 'l general es un soldat de la guarnició, ni 'l país se compon exclussivament de Pepas, Tuyas, Marietas y Menegildas.

Per arcaldes *comme il faut*, el de Sagunto.

Va llevarse un día de mal humor, y sense encomenarse á Deu ni al diable, y passant per sobre de molts regidors, va destituir á tot el personal de la secretaria del Ajuntament.

Els garrofers de Sagunto tenen aixó: á lo millor rebrotan.

—Pam, pam!...
—¿Qui es?
—L' any nou.
—Qué portas?
—Molta coba y pochos dinés.

Un comerciant, fill de una casa de pagés, que á Barcelona ha fet una regular fortuna, 'l día primer d' any, quan posa 'l nou almanach al escriptori, envia 'l del any anterior á la familia del hereu.

—Ayay ¿per qué fas aixó?—li va preguntar un amich.—¿De qué 'ls hi serveix allá dalt l' Almanach de l' any passat?

—Preguntas de qué 'ls hi serveix? ¿Que no sabs que á pagés viuen més enderrerits que á Barcelona?

Un xiste yankee:
—Digas, noy:—pregunta un profesor.—¿Qui va ser el primer home?

L' alumno:—En Washington.
—No, fill meu: el primer home va ser Adam.
—Ah, si hi conta 'ls extrangers, no diré que no.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans M. Albiñas Pau, Anton del Bòlit, M. J. P., Pep de Puigreig, Dos Forners, B. S. B., Un Enragé, Pau dels Llistons, A. Salabugas, Un Titiritero y Pepet de l' Hostia:—Lo qu' envian aquesta senmana no fa per casa.

Ciudadans Espinet Sol, E. Piqué y Juliá, Pere Perdal y Perbaix, Un enamorat de la Emilia, Pallet, Un d' Ho-tafranchs, T. Riu y Voltá, Mariona, C. Mastagot, P. Vacarisas, T. Salomeu y Un Bon-home:—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian aquesta senmana.

Ciudadá Francesch Comas: ¿No sab que 'ns va succehir ab la seva guitarra? Que 'ls de la censura van aixafansela: 'ls devia agradar tant que se la van quedar per ells.—G. Ferrer: L' articlet no diu res de nou, y ofereix ademés el defecte d' estar escrit en una forma massa desembossada.—Un que ho va sentir (Santa Perpétua): Las cartas han de venir firmadas. Apart de aixó la noticia que 'ns dona no té gran interés.—J. Ferré Roig: El sonet no 'ns fa pesa.—P. Colomer: Com tampoch l' articlet que 'ns envia.—S. Bonavia: Vosté quan vol escriu cosas millors que 'l sonet que 'ns ha remés aquesta semana.—R. T.: Ja comprendrá al usar aquestas inicials y no 'l seu nom, que no 'ns va.—Escolar: Queda complascut.—Surisenti: Ja haurá vist que de las dos hem aprofitat la que 'ns ha semblat mes á proposit per la diada.—Un lector de LA CAMPANA: Enterats y gracias.—A. Maseras G: La composició es poch expontánea: duptem ademés que la censura la deixés passar.—V. Casasa: Els versos que 'ns envia, en realitat no diuen res de nou.—Lay: La composició de vosté es fluixa.—Neurasténich: Y la que 'ns envia vosté neurasténica, com el seu mateix nom.—P. Casals V: Es verdaderament graciós, pero de un género tan naturalista que no trobém manera d' insertarho.—J. Pont y Espasa: Aprofitarém molta part de lo que 'ns envia.—F. de P. (Arenys de mar): Ens es impossible fer nos eco de la denuncia, si vosté, personalment no 's presta á respondre de las consecuencias.—Pepet del Vendrell: L' articlet no 'ns fa pesa.—T. Costa: Ens hem enterat ab gust de la seva carta, porque 'ns demostra quan justas eran las simpatias que 'l pobre Guilleumas tenia en aqueix país.

LA CAMPANA DE GRACIA

PERIÓDICH SATÍRICH, POLÍTICH, ILUSTRAT

Dona una batallada cada senmana

Preu del número 5 cénts.

SUSCRIPCIÓ: CADA TRIMESTRE,

Fora de Barcelona, Espanya: } Cuba Puerto-Rico y Extranjer:
1'50 ptas. } 2'50 ptas.

LA CAMPANA DE GRACIA se ven á Barcelona y principals poblacions de Catalunya al carrer, als kioskos y per tot arreu.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mítj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.